

۲۷ محرم سنه ۱۳۳۶

صالی

۱۳ آشرین ثانی سنه ۱۳۳۶

صاحب امتیاز و مدیر مسئول حسن کاظم

ملت عثمانیه - امت اسلامیہ ایچون مفید اولان آثاره
محیفه لر منر آچیق قدر درج ایدلمیان اوراق اطاده ایدلمز.

اداره خانه - استانبول باب عالی جوارنده
ابوالسمود جاده سی نومروه ۷ اصحاب مراجعاته
هر ساعت آچیق قدر

جریلا صوفیہ

شمذیلک اون بش کونده بر نشر اولفور

سر تحریری : مصطفی فوزی

تاریخ تاسیسی ۱۳۲۷ سنه هجری
سنه ۱۰ اعتباریله ممالک شاهانه ایچون پشین
ولہرق ۴۰ الی آیلنی ۲۵ غروش و ممالک
اجنبیه ایچون ۱۵ فرانقدر .

نومروه ۱۳۱

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، ادبی ، سیاسی جریده اسلامیه در

نسخه سی ۱ غروشدر

بالاطراف تبعه تأملی تلقی ایلان و سناه علیه سعادت عائله نك مبنای مبینی
بالمق و نوع بشرک تزايدی کافل بولمقی حسیله نکاحک عوارض جزیه
ایله زوالی موافق کور میان ائمه حنفیه علیهم رحمة رب البریه حضرت انک
زوج غائب اوله رق استحصال نفقه متعذر اولسه دخی عقد نکاحک فسخ
اولنه مامنی وقاضی نفقه تقدیر ایدرک زوج به بالاستقراض نفقی اتفاق
ایدوب زوجک عودتده آکا مراجعت ایلمی صورتده کی اجتهاد لر نه
متجلی حکمت فاضله درکار اولنه برابر امام مالک رضی الله تعالی عنه
وامام شافعی رضی عنه الباریدن بر روایت کوره زوج غائب اولوبده
تحصیل نفقه متعذر بولمقی تقدیرده زوجک طلبی اوزرینه فسخ نکاح
اولنه سیلوب امام احمد بن حنبل رضی الله تعالی عنه دخی زوجک غیبتله
استحصال نفقه نک تمیزی صورتده فسخ نکاح ایدیله بیلیمکه اجتهاد ایلمی
اولدق لر نه و زوجک عودتده آندن استحصال ایدیه چکی امیدیه مدت
مدیده زوجک تمیینه کافی مبالغی اقراض ایله چکارک ندری برحق
سفاتی مؤدی اولدینی کی ترقیات عصریه ایله متناسباً تزايد ایدن
اختلاطات تبعه سی اوله رق دول سساره تبعه سندن بر طاقم مسلمانلر
مسافرت و تجارت طریقله موقتاً مالک عثمانیه به کلرک دولت علیه
تبعه سندن اسلام قادینلرله ازدواج ایتکده و بهضاری زوج لر یی بلا
نفقه و لامنفق برافوب بردها کلامک اوزره ملک ترینه عودت ایتکده
اولدق لر یی بو تقدیرده استحصال نفقه به امکان بولنه میوب زوج و وفاتنه
قدر کمال بمقالاته اصرار زمان ایتکده اولدینی کور لیکده بولمقی نظر آ
امام احمد بن حنبل حضرت لر نك اجتهاد لر یی عصرک احتیاجانه اوفق
وناسک معاملاتنه ارفق اولوب مسائل مجتهد فیهاده امیر المؤمنین حضرت لر یی
هانکی قول اوزره عمل اولمقیله امر و فرمان بیور لر ایله انکده عمل
اولمقی متفق اولدیندن و فتواخانه عالینک هیئت افتائیه قسمه عائدده ۳
شعبان ۱۳۳۲ تاریخی نظامنامه نك آلتنجی ماده سنده هیئت مذ کوره
مذهب حنفیه غیر مقابله عد اولنان بر قولی مصلحت عصره اوفقیندن
تألی اختیار ایدر .

وبا الجای مصلحت ایله ائمه ثلاثه مذاهبنه عائد بر قولی ترجیحاً
موافق کورر ایسه بوباید مدلال بر مضبطه تنظیم ایدیه چکی مصرح
بولمقیندن هیئت مذ کوره جه احتیاجات و اجالات عصریه به کوره بو
مسئله ده کی قول حنبلینک دلائل ترجیحیه سی متضمن سالف الذکر ماده
نظامیه به توفیقاً تنظیم و فتوی امانته نودیع ایدیلوب اعطای قلمان و لفا
عرض و تقدیم اولنان مضبوطه مندرج و بالایه عیناً محرر ماده نك دلائل
مسروده موجبجه احتیاجات عصریه و رفاهت اجتماعیه یی تأمین ایچون
بعد ازین بالمعوم قضا و افتاده دستور العمل اولمی ضمیمه خط هایون
حضرت خلافتنا هیلرله توشیح بیورلمی امیر المؤمنین افتدض حضرت لر نك
عین شایه ماو کانه لر نك مستتر هم بولمقی مهر و صدر ایدم .

۲۹ ربیع الآخر ۱۳۳۴ ۲۰ شباط ۱۳۳۱

شیخ الاسلام
حیری

فتواخانه عالی مضبوطه سی

ائمه حنفیه رحمهم الله تعالی به کوره مأکول و ملبوس و مسکندن عبات
بولنسان نفقه نك انواع ثلثه سندن زوج عاجز یا زوج غائب اوله رق
استحصال نفقه غیر ممکن اولسه دخی عقد نکاح فسخ اولنه ماز . قاضی
زوج به ایچون نفقه تقدیر ایدرک بعد زوج به اذن قاضی ایله بالاستقراض
نفقی اتفاق ایدوب زوج اکتساب اسار یا غیبتدن عودت ایدنجه اکا
مراجعت ایدر .

نکاح برعائله نك سعادت تشکیل ایدن و نوع بشرک تزايدی موجب
ومن لدن آدم الی یومنا هذا مشروع بر نعمت الهیه اولوب نعمت
عظيمة مذ کوره نك بوکی عوارض جزیه ایله ازاله و ابطال ایدلمی
ائمه حنفیه موافق کور مدکلری مثلاً ذاتاً مهر و نفقه نك اعطای و تسویه سنه
و حقوق زوجیه رعایت عیدم الاقدار کسه لرک تاهل ایدرک زوجیه
اضرار ایلمی غدا حنفیه حرام اولدینی جهتله اخلاق حسنه استجابی
احکام شرعیه نك هر جهت تأمل ایدرک آندن صکره تاهل ایدیه چکارک
مبنی بوبولده عجز اتفاقدن طولای افتراقه اندر اوله رق احتیاج مس
ایسه بیله بوکی نوادر احکام قواعد عمومیه نك اخلاق سبب تشکیل
ایدیه چکی آشکار بولمقیله مذهب حنفیه نك اخلاق فاضله استجابی حقیقه
موافق حکمت بولمقی درکاردر .

امام مالک رضی الله تعالی عنه و امام شافعی رضی الله عنه دن بر روایت
کوره زوج موسر اولسه بیله قاضی اولوبده آندن تحصیل نفقه متعذر
بولمقی تقدیرده طلب زوج به اوزرینه فسخ نکاح اولنه سیلور . نته کم
زوجک غیبتله استحصال نفقه نک تمیزی صورتده احمد بن حنبل
رضی الله تعالی عنه کوره دخی فسخ نکاح ایدیله سیلور .

ائمه حنفیه به کوره بالاده مذ کور غیبت زوج سبیله زوج به نفقه دن
محرومه قالدینی تقدیرده قاضی حنفی شافعی یا حنبلی مذهبنه مقید بولنان
علمادن بر ذاتی انابه ایدوبده آکا فسخ نکاح ایله حکم ایتدیرسه بو حکم
همیج و طرف قاضیدن تنفیذی لابد و بوندن صکره بعد اقبضاء العدم
مزبورده نك دیگر بری طرف سندن زوجی جائز اوله چکی کی بعد بعد
زوج غائب حاضر اولوبده مزبورده نفقه بر ایش اولدینی و بناء علیه
فسخ نکاح غیر همیج ایدوکنی ادعا و بونی اثبات ایدیه چک اولسه اولکی
ینه حکم قاضی ایله ترجیح ایتدیکنه مبنی زوجک مذ کورینه سی قبول
وقضا و حکم واقع ابطال اولنه ماز .

بروجه مشروع انابه صورتله فسخ نکاح ایدلمس نك جوازینه فتوا
خانه دن افتا ایدلیمکد ایسه ده مالک محروسه نك هر جهتده شافعی و حنبلی
مذهب لر نه سالک فقها بولنه مدینی جهتله انابه صورتله فسخ نکاح مقصدی
تامیله تأمین و کافل اوله مامشدر .

زوجیه نك عجزی درکار و آیدیه غیبتدن عودت ایدرک آندن استحصال
اولنور امیدیه مدت مدیده زوجیه نك تمیینه کافی مبالغی اقراض ایدن

زوجہ نکاح جنون، جذام، برص و امثالی علقتارہ معاویاتی حالندہ
زوجہ نکاح فسح نکاحی طلبہ صلاحیتی حقندہ ارادہ سنہ
تذکرہ معروضہ

مورہجہ عمل اولہ

جنون و جذام و برص و یونارک درجہ سندہ بولنان ہلتاردن بری
زوجہ موجود اولدینی بعدالنکاح تبین یاخود عقد نکاحدن صکرہ
تحدیث ایتدکدہ زوجہ بحیرہ در دیلرسہ زوجہ اقامتی اختیار ایلر
دیلرسہ قاضی بہ بالمراجعہ نکاح نکاح فسحنی طلب ایلر علت واقعہ نکاح
زائل اولہ جنی امید اولنور ایسہ قاضی فسحی بر سنہ تاجیل ایلر مدت
مذکورہ ظرفندہ زائل اولدینی تقدیردہ زوجہ دیلرسہ بتکرار قاضی بہ
بالمراجعہ نکاحی فسح ایتدیرر مذکور مذکور خیار فوری اولیوب
زوجہ دیلیدی زمان استعمال ایدہ بیلور شو قدرکہ زوجہ قبل النکاح
زوجہ عیوبنہ عالمہ یاخود بعدالنکاح والوقوف قولاً یا فعلاً راضیہ
اولسہ خیار ساقط اولور .

مجتہدین عظام حضرت انک احد زوجیندہ موجود یا بعدالازدواج
حادث اولان علت سببیلہ زوج دیگر ایچون خیارک ثبوت و عدم ثبوتی
خصوصندہ کی مجتہداتی و امام محمد رحمہ اللہ تعالیٰ حضرت تریسک بوبایدہ کی
قوللریسک دلائل ترجیحیہ سنی و امام مشارالہ کی اجتہاد لری و جہلہ ترتیب
اولان و بالابیدہ عیناً تحریر ایدیلن مسئلہ فی متضمن اولہرق ۲۰ شعبان
۱۳۳۳ تاریخلی نظامنامہ موجینجہ فتواخانہ عالی ہیئت تالیفیہ منجہ تنظیم
وفتوی امانتہ تودیم ایدیلوب اعطایا قلنان مضبطہ لفا عرض و تقدیم
اولنمش و مسائل مجتہد فیادہ امیرالمؤمنین حضرت تری ہانکی قول اووزرہ
عمل اولنمشیلہ امر و فرمان بیوررلر ایسہ انکہ عمل اولنمش مقتضی
بولنمش اولدیفندن مضبطہ مذکورہ درمیان ایدلیدی وجہ ایلہ امام
مشارالہ کی ہر جہتی جامع و تأمین مقصودی کافل و ضامن بولنان
اجتہاد لری اووزرہ مرتب مسئلہ مذکورہ نک بعداذین بالمعموم قضایا افتادہ
دستور العمل اواسی ضمنتندہ خطہا بون حضرت خلافتناہیلر بلہ توشیح
بیوررلری امیرالمؤمنین افندمن حضرت تریسک عتبہ سنہ ملوکانہ لرندن
مسترحم بولندینی مروضدر افندم .

۱۸ جمادی الاولی ۱۳۳۴ ۱۰ مارت ۱۳۳۲

شیخ الاسلام

خیری

فتواخانہ عالی مضبطہ

جنون و جذام و برص و یونارک درجہ سندہ بولنان ہلتاردن بری
زوجہ موجود اولدینی بعدالنکاح تبین یاخود عقد نکاحدن صکرہ تحدیث
ایتدکدہ زوجہ بحیرہ در ، دیلرسہ زوجہ اقامتی اختیار ایلر دیلرسہ
قاضی بہ بالمراجعہ نکاح نکاح فسحنی طلب ایلر . علت واقعہ نکاح زائل
اولہ جنی امید اولنورسہ قاضی فسحنی بر سنہ تاجیل ایلر . مدت مذکورہ

کسبہ بولہ میہ جنی آشکار بولندینی جہتہ بواحوال زوجہ نکاح عظیم ضررینہ
مؤدی اولنملہ برابر عصر حاضرہ ہر دولت تہذیب سندن مسلمانلر مسافرت
و تجارت طریقہ موقفاً مالک اسلامیہ بہ کلہرک دولت علیہ تبہ سندن
بولنسان اسلام قادیلریلہ ازدواج ایتدکدن صکرہ زوجہ لری بلانفقہ
ولامنفق براغوب بردہا کلامک اووزرہ ملک تریسہ عودت ایتدکدہ اولدق لری
دخا کثیر اما واقع اولہرق بوتقدیردہ زوجہ ایچون استعمال نفقہ عظیم
الامکان قلوب زوجہ وفاتہ دکن سفالتہ اصرار زمان ایتدکدہ در . واقعہ
بوکی اجیلر ایلہ ازدواجدن منع ایدلمی وارد خاطر اولور ایسہ در
منع مذکور احکام شرعیہ ایلہ قابل توفیق اولہ میہ جنی کی احکام عالیہ
شرعیہ جہ نسطح سائر عقود کی اہلیت شرعیہ بی حائز بولنان زوجینک
ایکی شہاد حضورندہ کی ایجاب و قبولی ایلہ منقہ اولہ جفتہ منی منع
مذکوردن بر نتیجہ مادہ نکاح استعمالی غیر ممکن بولنمشدر .

اختلاف مجتہدین عباد ایچون باعث رحمت و بر مذہبہ سالک بولنان
ذاتک عندالاضطرار دیگر مذہبہ کورہ اولان بر مسئلہ ایلہ عمل ویافنا
ایچمی تجویز کردہ شریعت اولدینی کی مسائل مجتہد فیادہ امیرالمؤمنین
حضرت تری ہانکی قول ایلہ عمل اولنمشیلہ امر و فرمان بیورر ایسہ
انکہ عمل ایدلمی مقتضی ایدوکی کتب فقہیہ در مصرح بولندینہ و مادہ
معروضہ حنبلی مذہبہ تمامیلہ موافق ایدوکنہ منی در دست اگال بولنان
کتاب الطلاق مناسب بر فصلنہ علاوہ ایدلک و بو مسئلہ ایلہ علاقہ دار
اولان مواد سائرہ اکاکورہ تنظیم قلمنی اووزرہ تقدیم قلنان مادہ
حقندہ ارادہ سنہ نکاح استعمالی موافق مطالعہ اولنمش ایسہ در اولابیدہ

۲۳ ربیع الآخر ۱۳۳۴ و ۱۴ شباط ۱۳۳۱

ہیئت تالیفیہ دن	ہیئت تالیفیہ دن	ہیئت تالیفیہ دن
سافظ مصطفیٰ صفوت	محرم لطفی	حسن نجم الدین
ہیئت تالیفیہ دن	ہیئت تالیفیہ دن	ہیئت تالیفیہ دن
عبد الرحمن	احمد مختار	حافظ محمد زہدی

حضور عالی مشیتناہی بہ

ہیئت تالیفیہ دن اعطایا قلنان اشوب مضبطہ حضور سامی فتواپناہیلرینہ
تقدیم قلمنش اولنملہ مقتضای حالک ایفا بیوررلری باندہ و ہر حالہ
۲۳ ربیع الآخر ۱۳۳۴ امین الفتوی الداعی

ہلی حیدر

ارادہ سنہ بی مبلغ تذکرہ

زوج غائب اولہرق نفقہ نکاح تحصیل متعذر اولدینی تقدیردہ زوجہ نکاح
طلبیلہ قاضینک نکاحی فسح ایدہ بیلہ جکنی متضمن فتویٰ شریعتک
دستور العمل اولسہ حقندہ ہیئت تالیفیہ جانبدن تنظیم اولنان مضبطہ نکاح
لفیلہ عرض و استیذان حاوی ۲۹ ربیع الآخر ۱۳۳۴ تاریخلی تذکرہ
علیہ مشیتناہیلر لری لدی العرض منظر اولور عالی و موجینجہ ارادہ سنہ
حضرت خلافتناہی شرفتملق بیوریلہرق ذکر اولنان تذکرہ نکاح بالاسی
خط و امضای ہا بون جناب ملوکانہ ایلہ بالتوشیح لفا صوب عالی فتوا
پناہیلرینہ اعادہ قلمنش اولنملہ امر و فرمان حضرت ولی الامر کدر .

۲ جمادی الاولی ۱۳۳۴ ۲۳ شباط ۱۳۳۱